

På Sporet af Glostrup

Byvandring – ca 3,5 km.

Middelalder - 1700: Landsbyen

Først bevæger vi os på tværs af landsbyens gamle centrum

1

Kirken

Kirken var centrum i den gamle landsby. Den er bygget i 1100-tallet, men er ændret mange gange siden. Eksempelvis er de røde mursten på selve kirkeskibet en skalmur, der blev lavet i 1800-tallet.

Kirken blev bygget i Glostrup, fordi Glostrup lå ca midt mellem de øvrige landsbyer, der skulle dele en kirke: Hvissinge, Ejby og Avedøre.

Bemærk kirken ligger højt i forhold til omgivelserne og selv i dag, kan man fornemme, at den har været et naturligt centrum for de lave gårde i landsbyen.

Gå videre af Østervej, via Tværvej til Vestervej

2

Det gamle landsbycentrum

Bemærk vejnavnene Østervej, Vestervej og Tværvej. Det er de ældste i byen – de stammer fra middelalderlandsbyen. Vejene følger stadig de gamle vejforløb fra landsbyen.

Der, hvor vi kommer ud på Vestervej, lå en stor gård indtil 1940'erne: Vestervejgård. Byens gadekær lå også her (lidt længere nede af Vestervej mod Hovedvejen).

FOTO A: VESTERVEJGÅRD OG GADEKÆRET (Det hvide hus ligger der, hvor Tværvej i dag munder ud i Vestervej)

Gå tilbage – evt gennem kirkegården og præstegårdens have fortsæt over fodgængerovergangen, og gå så ned af Nyvej.

1800- 1900 Station og handel

Næste epoke er stationsbyen med det nye handelskvarter, der bredte sig mellem den gamle landsby og den nye station.

3

Den nye stationsby

Når vi forlader præstegårdens have, forlader vi også den landsby, der lå uændret i århundreder. Nyvej er, som navnet siger, en ny vej. Den blev anlagt i midten af 1800-tallet, som en af de veje, der (sammen med Stationsvej og Jernbanevej) skulle forbinde den nye station med den gamle landsby. Både Jernbanevej og Stationsvej er stort set revet ned og deres forløb blev ændret, da Centret blev bygget, så det lille forløb her på Nyvej viser, hvordan hele kvarteret har set ud.

Bemærk Nyvej 1 – det er en helt ny type hus, med lejlighed(-er) på første sal og forretninger i stuen. I landsbyen boede alle på gårde eller huse tilknyttet landbrug – det gør man ikke i stationsbyen.

Det er fra omkring århundredeskiftet.

Bemærk de små huse, der ligger ud mod vejen: Små huse, nogen med handel/butikker i stuen og beboelse på første sal eller med håndværk og værksteder i baghusene.

Husene er ofte hjemmebyggede, men der var også mange murermestre, der fik store virksomheder i takt med de mange tilflyttere fik brug for bolig.

Bemærk de store villaer bag ved – det var eksempelvis byens læge, der boede i en af dem – og husk også apoteket fra 1908.

Sådan har hele den gamle stationsby set ud før centret blev bygget – helt anderledes end de gamle stråttækte gårde omkring kirken. Det hele blev revet ned, da Centret blev bygget.

FOTO B: NYVEJ 9 (Huset ligger der endnu)

FOTO C: MANUFAKTURHANDEL med de typiske skrå hjørner – den her i kvarteret på Jernbanevej, men blev revet ned, da centret skulle udvides i 1991.

Fortsæt ned mod stationen

4

Åbent land

Hjørnestykket ved krydset Sydvestvej/Nyvej, hvor der ligger ældreboliger etc, har indtil 1960-70erne været et tomt, sumpet område uden bebyggelse, der hørte til de store gårde, der lå der, hvor biblioteket og brandstationen ligger nu. Der var helt åbent land mellem stationen og landsbyen, da stationen åbnede i 1846.

Gå ned langs med Banegårdspladsen

5

Stationen

Da jernbanen blev planlagt i midten af 1800-tallet, var der ingen, der rigtigt troede på, at den ville komme til at betyde noget – bønderne var faktisk ikke særligt vilde med at skulle sælge jord til projektet. Men da den åbnede, blev der solgt 10.000 billetter det første år. Det er mange i en landsby med 250 indbyggere.

Den her station er ikke den oprindelige – den oprindelige station var et bindingsværkshus, der lå på samme sted. Der var heller ikke broer over eller tunneller under stationen. Der måtte man krydse sporerne, når der ikke kom tog (ca. der hvor østbroen ligger).

FOTO D: OVERGANGEN VED GERDASVEJ

FOTO E: HAVEANLÆGGET VED STATIONEN (der blev nedlagt i 1960'erne)

Gå gennem centret og under banen og fortsæt ad stationsparken

6

Butikker

Bemærk husene er af samme type – og bemærk især husene med de skrå hjørner. De er typiske for kombinerede butik-bolig i starten af 1900-tallet.

Drej til højre af Kirkebjerg Allé og igen til højre af Linde Allé

1900- 1950 Industribyen

Industribyen fortsætter hvor stationsbyen slap – især på områderne syd for banen.

7

Arbejderboliger

Linde Allé (og Kirkebjerg allé) er bygget som arbejderboliger af Byggeforeningen for Glostrup og Omegn – feks til bryggeriets arbejdere (Bryggeriet kommer vi til som det næste).

Men se også vandtårnet – det viser, der kom moderne vandværk – og der lå masser af kæmpefabrikker hernede. I gamle dage hed Ørnbjergvej også Gasværksvej, fordi man var enormt stolte af alt industrien.

FOTO F: OLIEFABRIKKEN og **FOTO G: LINDE ALLE** og **FOTO H: METALSTØBERIET**

Selvom husene på de veje ser fantastiske ud (og er noget bedre end de lejligheder, der blev bygget på samme tid inde i København), så var det virkelig langt uden for byen – det var her byens åbne kloak løb. Rosenåen, som den lille tværgående vej for enden af Linde Allé hedder, duftede bestemt ikke af roser. Navnet var i højeste grad ironisk ment.

Nu forlader vi gradvist industribyen. Der er ingen af de store fabrikker tilbage her i området. Nu bliver det til en pendlerby – dvs man bor i Glostrups mange lejligheder og arbejder andre steder.

Gå tilbage af Kærmindevej og Tunnelvej under banen og skrå over hjørnestykket ved Sydvestvej/Nyvej og op mod rådhuset

8

De gamles hjem

Det var byens første alderdomshjem, der åbnede i 1929 – i de nye arbejderboliger, boede der ikke mange generationer sammen, som der gjorde på gårdene. Og der var badeanstalt i kælderen – dengang havde man ikke nødvendigvis badeværelse selv.

Gå ind igennem Rådhusparken

9

Bryggervilla og Bryggeri

Byens første store virksomhed var et bryggeri, der lå lige her. Det eneste, der er tilbage er direktørens villa, der nu er en del af rådhuset og forbundet til rådhuset med en glasbygning.

FOTO I: BRYGGERIET

Her kan man næsten se, hvordan den nye forstad støder sammen med den gamle industriby: Det nye rådhus presser sig op af den gamle bryggervilla.

Skrå gennem parken og fortsæt til venstre af Hovedvejen op til Ringvejskrydset

(FOTO J: KILDEGÅRDEN – indtil 1961 lå der en stor gård her, hvor Rådhusparken og biblioteket ligger i dag.)

1950 - nu Forstaden

Omkring 1950'erne og 60'erne bliver Glostrup for alvor til forstad – et sted, hvor man bor og pendler til og fra sin arbejdsplads.

10

Sygehuset

Åbnede i 1958 og blev helt uden sammenligning den største arbejdsplads.

Sygehuset var faktisk en rigtigt snedig plan. Mange år før det blev bygget, havde sognerådet set hvor lange ventelister, der var på det gamle amtssygehus i Gentofte og regnede ud, at der snart ville komme til at mangle et sygehus til. Derfor købte de grunden, der derefter lå tom i 20 år. Men da Københavns Amt begyndte at lede efter en grund til et nyt sygehus, var Glostrup parat og forærede dem grunden. Og det er en af grundene til, at Glostrup voksede så meget.

FOTO K: SYGEHUSET

11

Biografen

Biografen åbnede i 1948, så alle de nye indbyggere kunne se de nye film i en moderne biograf.

12

Ringgården

Her var der indtil 1940'erne åbne marker, og vejen til Brøndby var en grusvej.

Bemærk at det er lejligheder og blokke, der fylder alle yderkanterne af byen op – helt anderledes end både butikker med boliger og arbejderhusene. Glostrup hænger sammen med København og er ikke et 'lukket' samfund. Og det er selvfølgelig i yderkanterne, det er den slags huse – der var der nemlig åbne marker og gartnerier. Det er også i de her områder jeres skoler er blevet bygget i 1950'erne og 1960'erne. Det er også villaer, men der bliver bygget enormt mange lejligheder

FOTO L: RINGVEJSKRYDSET

Indtil 1950'erne blev trafikken i Ringvejskrydset dirigeret af en betjent. Men efterhånden blev trafikken så omfattende, at det blev et udflygtsmål at tage ned og se på alle de ulykker, der skete – der var ligefrem issalg om sommeren, fordi der var så mange, der kom ned for at kigge. I slutningen af 1950'erne kom der lysregulering op.

Gå over krydset og tilbage til præstegården.

Tak for turen - vi håber I var med hele vejen :)

